

[Hartel.]

Dispositionsretten over den indtjente Valuta, dog saaledes at denne selvfølgelig skal hjemføres til Danmark. Paa dette Punkt har der heller ikke fra Landbrugets Side været Indvendinger, men vi maa forbeholde Landbruget samme Ret som andre Erhverv til at yde sine Aftagere i Udlandet Kredit. Vi har Eksempler paa, at Staten endog gennem Eksportkreditter yder Industrien Kreditmuligheder i Udlandet, og derfor maa Landbruget selvfølgelig have samme Ret til at give Kredit, hvis dette er gavnligt for Landbrugets Interesser. Vi har derfor omformet § 3, saaledes som jeg nævnte.

Med Hensyn til § 4 har vi intet imod, at Omveksling af fremmed Mønt skal finde Sted gennem autoriserede Banker, Bankiers og Vekselerere, men vi har føjet til, at

„ingen Import kan foretages uden at være bilagt Certifikat for, at Fakturabeløbet er skaffet til Veje sammesteds“, det vil sige gennem de samme Faktorer. Med denne Bestemmelse tilsigter vi, at den Adgang, som jeg har hørt og formoder, der har været for enkelte Firmaer til at benytte den i Udlandet indtjente Valuta selvstændigt, falder bort, idet vi ikke kan indrømme Særrettigheder for noget Firma, alle maa kunne opnaa de samme Begunstigelser.

Det kan ikke nytte, at f. Eks. Ø. K. eller Aarhus Oliemølle, eller hvilke større Firmaer man vil nævne, som sælger og køber i fremmed Mønt, skulde have Ret til at disponere over den fremskaffede udenlandske Valuta til Betaling af deres Forpligtelser ved Indkøb, medens andre danske Firmaer, som ikke har denne dobbeltsidige Virksomhed, ikke er i Stand til at foretage en tilsvarende Transaktion. Vi mener, det er rigtigst, at alle bliver ligestillet her.

Dette vil ogsaa være nødvendigt af Hensyn til de Bestemmelser, som vi har indføjet i de efter § 4 følgende Paragraffer, som jeg ikke i Enkeltheder her skal gennemgaa, idet de er ærede Medlemmer bekendt fra det Forslag fra Landboernes Sammenlutning, der for en Uges Tid siden blev omdelt i dette Ting. Disse Bestemmelser gaar ud paa, at Landbrugets Stilling, som den største valutaskabende Faktor i vort Samfund, respekteres, og at man i Tilfælde af, at man ad forskellige Veje fastholder Vekselskurserne — hvilket vi ved, den nuværende Regering ønsker, og dette kan ske ved importindskrænkende Foranstaltninger og gennem Nationalbankens Diskontopolitik og ad andre Veje —, aabner Mulighed for, at Landbruget faar en rimelig Kompensation

for den Valuta, den skaber, hvoraf store Dele fremskaffes ved Varer, som maa sælges til Underpris, gennem en 10 pCt.s Omsætningsafgift paa al den Valuta, der passerer Banker, Vekselerere og Bankiers, det vil efter vort Forslag praktisk talt sige al Valuta i Danmark.

Før min Udtræden af „Landbrugernes Sammenlutning“s Hovedledelse har jeg haft Lejlighed til selv at medarbejde paa disse Forslag, og der er derfor ikke noget overraskende i, at jeg i Dag staar som Ordfører i dette Ting for disse Forslag.

Formaalet er jo Opretholdelse af Landbrugets Produktion. Den vil, overladt til sig selv, under Priser som de nuværende, der betyder Tab for en Række Produktionsgrene, naturligvis langsomt være i Nedadgaende, og der vil opstaa en Ekstensivering af Landbrugets Driftsform, idet en Afvikling af de urentable Produktioner under en eller anden Form vil være nødvendig; men skaffer man Landbruget Kompensation ad andre Veje, saaledes som her nævnt, saa vil man have Mulighed for at faa disse Produktioner opretholdt i nogenlunde samme Omfang som nu og dermed ogsaa bevare for Samfundet den Valutatilgang, som disse Eksportproduktioner i Dag betyder. Gaar man den modsatte Vej, vil Følgen blive mindre Valuta, mindre Købeevne, lavere Levefod og voksende Arbejdsløshed.

Jeg vil i denne Forbindelse ogsaa hen vise til, at en Række Husmandsbrug, antagelig Tusinder af Husmandsbrug, i det lange Løb ikke vil kunne taale en saadan Ekstensivering af dansk Landbrugs Drift, men vil gaa deres økonomiske Undergang i Møde. Dette mener vi ogsaa vil kunne afværges ved, at man lytter til det Forslag, som vi her har stillet. Og Valutaomsætningsafgiften kan benyttes baade under et bundet System som det, vi har, og under et frit System, saaledes som det er foreslaaet af Venstre, eller da i det mindste tilsigtes ved Venstres Forslag, og som man jo efterhaanden skulde komme over til.

Landbruget udgør i Øjeblikket ca. 27 pCt. af Befolkningen, men har, som jeg nævnte i min Indledning, under 13 pCt. af Nationalindkomsten, saa der er en vis Rimelighed i, at der skaffes en Udligning paa dette Omraade. En Betragtning af Engrospristallene viser, at Landbruget i Øjeblikket absolut staar i den mest ugunstige Stilling af vore Erhverv. Vegetabiliske Landbrugsvarer kostede i August Maaned sammenlignet med Priserne før Krigen 104, animalske 124. Derimod var Tekstil- og Konfektionsvarer oppe paa et Pristal af